

Opis

Dążenie do trwałej abstynencji bywa celem trudnym do osiągnięcia bądź wręcz niemożliwym, co z kolei skutkuje często przerwaniem leczenia. Dopuszczenie możliwości ograniczenia picia staje się wyjątkowo pożądaną strategią terapii uzależnienia od alkoholu.

Książka, będąca efektem kilkuletniej pracy badawczej, odpowiada na pytania:

- Czy można przewidywać abstynencję u osób uzależnionych od alkoholu oraz jak to robić?
- Jakie zasoby odgrywają kluczową rolę na poszczególnych etapach zdrowienia?
- U których osób warto stosować model terapii oparty na abstynencji, a w stosunku do jakich pacjentów wykorzystywać podejście ograniczania picia?

To pierwsza w Polsce propozycja, wychodząca naprzeciw potrzebom terapeutów, a otrzymane rezultaty stanowią novum w dziedzinie psychoterapii uzależnień.

Robert Modrzyński

dr nauk społecznych, specjalista psychoterapii uzależnień, terapeuta motywujący. Zajmuje się problematyką pomocy osobom we wprowadzaniu ważnych dla nich zmian w życiu. Prowadzi psychoterapię indywidualną i grupową dla osób uzależnionych. Doświadczenie zawodowe zdobywał w poradniach zdrowia psychicznego oraz kierując Oddziałem Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu w OPiTU w Wołominie.

dr hab. Barbara Bętkowska-Korpała:

Przyjmując perspektywę Teorii Zachowania Zasobów (COR) S. Hobfolla jako ramę teoretyczną [...], Autor w sposób przemyślany metodologicznie zrealizował plan analiz i przejrzysto przedstawił wyniki badań [...]. Szczególnie dużą wartość poznawczą ma prezentacja teorii COR i jej zastosowanie w rozumieniu procesów uzależnienia i jego leczenia. Uzyskane wyniki mają charakter nowatorski i nie tylko wnoszą znaczący wkład w naukę o uzależnieniach, ale także wnioski aplikacyjne wskazują na różne możliwości wzmocnienia skuteczności oddziaływań terapeutycznych. Dla klinicystów ciekawą propozycją jest analiza procesu zdrowienia z uzależnienia w kategoriach teorii COR oraz ukierunkowanie pomocy na zmniejszanie ryzyka utraty posiadanych zasobów oraz chronienie i rozwijanie podmiotowych zasobów osoby uzależnionej.

Spis treści:

Wstęp

Rozdział I. Charakterystyka procesu uzależnienia oraz zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu

1. Rozwój uzależnienia
 - 1.1. Powszechność picia problemowego
 - 1.2. Ryzykowne sposoby używania alkoholu
 - 1.3. Czynniki ryzyka w rozwoju uzależnienia
 - 1.4. Przegląd badań wyjaśniających czynniki ryzyka w rozwoju uzależnienia
2. Specyfika uzależnienia
 - 2.1. Objawy zespołu uzależnienia od alkoholu
 - 2.2. Typologie osób uzależnionych
 - 2.3. Funkcjonowanie osób uzależnionych od alkoholu
 - 2.4. Wielowymiarowe straty u osób uzależnionych w okresie picia
3. Od picia do abstynencji
 - 3.1. Dynamiczny model zdrowienia z alkoholizmu Stephanie Brown
 - 3.2. Transteoretyczny model zmiany w ujęciu Jamesa Prochaski i Carlo DiClemente
 - 3.3. Czynniki wyzwajające proces podjęcia abstynencji
 - 3.4. Czynniki blokujące proces zmiany
4. Wczesne zdrowienie
 - 4.1. Funkcjonowanie osoby uzależnionej na etapie wczesnego zdrowienia
 - 4.2. Problematyka nawrotów we wczesnej fazie zdrowienia
 - 4.3. Czynniki ryzyka powrotu do picia
 - 4.4. Czynniki wzmacniające zdrowienie na etapie wczesnej abstynencji
5. Ustawiczne zdrowienie
 - 5.1. Trudności w konceptualizacji fazy ustawicznego zdrowienia
 - 5.2. Sposób funkcjonowania osób uzależnionych w fazie ustawicznego zdrowienia

Rozdział II. Teoria zachowania zasobów – nowe perspektywy dla terapii uzależnień

1. Kategorie zasobów
2. Mechanizmy dystrybucji zasobów
3. Wpływ dystrybucji zasobów na przystosowanie
4. Udzielanie pomocy na podstawie Teorii Zachowania Zasobów
5. Weryfikacji założeń COR – przegląd badań
6. Uzależnienie w świetle Teorii Zachowania Zasobów
 - 6.1. Droga do uzależnienia w rozumieniu COR
 - 6.2. Dystrybucja zasobów a skuteczność terapii uzależnienia
 - 6.3. Podsumowanie – kropla w morzu potrzeb

Rozdział III. Formy pomocy osobom uzależnionym od alkoholu

1. Realizacja celów terapii uzależnienia alkoholowego w Polsce
2. Cele wsparcia w różnych modelach pomocy
 - 2.1. Cele stosowania farmakoterapii
 - 2.2. Cele zawarte w tzw. modelu Minnesota
 - 2.3. Cele modelu strategiczno-strukturalnego

- 2.4. Cele modelu samopomocy
- 2.5. Cele modelu redukcji szkód
- 3. Czynniki wspomagające zdrowienie w różnych formach pomocy
 - 3.1. Grupy wsparcia
 - 3.2. Terapia poznawczo-behawioralna
 - 3.3. Terapia motywująca
 - 3.4. Terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu
 - 3.5. Terapia skoncentrowana na wzmacnianiu relacji i sieci wsparcia
 - 3.6. Behawioralna terapia par
 - 3.7. Terapia rodzinna
 - 3.8. E-terapia

Rozdział IV. Badania własne

- 1. Procedura badawcza
- 2. Metody pomiaru i analiz zmiennych psychospołecznych
- 3. Charakterystyka badanych osób

Rozdział V. Wyniki badań

- 1. Znaczenie statusu socjodemograficznego w utrzymywaniu abstynencji
- 2. Przewidywanie abstynencji na podstawie poziomu posiadanych zasobów
 - 2.1. Znaczenie poziomu zasobów materialnych w utrzymywaniu abstynencji
 - 2.2. Znaczenie poziomu zasobów podmiotowych w utrzymywaniu abstynencji
 - 2.3. Znaczenie poziomu zasobów stanu w utrzymywaniu abstynencji
 - 2.4. Znaczenie poziomu zasobów energii w utrzymywaniu abstynencji
- 3. Przewidywanie abstynencji na podstawie poczucia wzrostu posiadanych zasobów
 - 3.1. Znaczenie poczucia pozyskiwania zasobów podmiotowych w utrzymywaniu abstynencji
 - 3.2. Znaczenie poczucia pozyskiwania zasobów stanu w utrzymywaniu abstynencji
- 4. Przewidywanie abstynencji na podstawie poczucia utraty zasobów
 - 4.1. Znaczenie poczucia utraty zasobów materialnych w utrzymywaniu abstynencji
 - 4.2. Znaczenie poczucia utraty zasobów podmiotowych i energii w utrzymywaniu abstynencji
 - 4.3. Znaczenie poczucia utraty zasobów stanu w utrzymywaniu abstynencji
- 5. Przewidywanie możliwości stosowania strategii ograniczania picia
- 6. Znaczenie zasobów w osiąganiu celów terapeutycznych
 - 6.1. Wpływ zasobów na przystosowanie osobiste
 - 6.2. Zasoby a stosowanie strategii zaradczych
 - 6.3. Zasoby a poczucie własnej skuteczności

Rozdział VI. Podsumowanie i dyskusja wyników

- 1. Rola zasobów w przewidywaniu abstynencji
- 2. Rola zasobów w przewidywaniu możliwości stosowania strategii ograniczania picia
- 3. Rola zasobów w osiąganiu celów terapeutycznych

Zakończenie

Bibliografia

Spis tabel i schematów